

hedsråd til også fremover at leve op til deres ansvar for opretholdelsen af fred, sikkerhed og menneskelig anstændighed.

På FN's Generalforsamling i 1999 foreslog både Tyskland og Danmark, at anvendelsen af veto i FN's Sikkerhedsråd kræver en offentlig begrundelse, dvs. en henvisning til hvilke nationale interesser, der stiller sig i vejen for, at den pågældende stat vil medvirke til at bemyndige en indsats til fordel for en nødstedt befolkningsgruppe. De faste medlemmer bør i deres overvejelser tage FN's samlede interesser med i betragtning. Og de faste medlemmer bør derfor være forpligtet til at forklare, hvorfor de mener, at der er tale om en sag af vital betydning.

Udviklingen af folkeretten er en dynamisk proces. Staternes praksis kan føre til udvikling af ny folkeret, som ændrer gældende normer eller afviger fra dem, forudsat at denne praksis støttes af et overvejende flertal af stater, at den er relativ konsistent, og at den er udtryk for staternes opfattelse af, at de retligt set har lov til eller er forpligtet til at forfølge denne praksis. Som FN's generalsekretær har fastslået, så kan suverænitet ikke længere bruges som skjold, bag hvilken systematiske og massive krænkelse af menneskerettigheder kan finde sted.

FN og Sikkerhedsrådet kan ikke udrette mere, end hvad der er vilje og enighed om blandt medlemsstaterne. Man må derfor være realistisk i forventningerne til FN. Samtidig må verdenssamfundet hele tiden tilpasse de internationale strukturer til omstændighederne og de herskende realiteter.

Udviklingen siden Kosovo-konflikten med iværksættelsen af nye FN-mandaterede indsatser i Kosovo, Øst Timor, Sierra Leone og Den Demokratiske Republik Congo peger dog klart i retning af en styrket rolle for Sikkerhedsrådet.

7. Konklusion:

Det sikkerhedspolitiske perspektiv har efter murens fald bevæget sig. Fokus er ikke længere kun på staternes suverænitet, men også på det enkelte menneskes sikkerhed og retsbeskyttelse. Det er en stor udfordring for det internationale samfund på tærsklen til det nye årtusind. FN – og i særdeleshed FN's Sikkerhedsråd – udgør grundpillerne til at løfte denne udfordring. Redskaberne til at håndtere det 21. århundredes konflikter er på plads. FN-pagtens fædre gjorde disse redskaber tilstrækkeligt fleksible til at kunne møde nye tiders krav. Imidlertid er det nødvendigt bestandigt at tilpasse redskaberne til omstændighederne og de herskende realiteter.

På den baggrund er det regeringens opfattelse, at det internationale samfund også i fremtiden som sidste udvej bør have mulighed for at handle i tilfælde af grove og systematiske krænkelse af menneskerettighederne på trods af, at FN's Sikkerhedsråd i den konkrete situation skulle være blokeret. Imidlertid bør Danmark medvirke til en effektivisering af Sikkerhedsrådet, således at situationer, hvor beslutningsprocessen i rådet er blokeret, minimeres. Det kan blandt andet ske ved at stille krav om en offentlig begrundelse ved anvendelsen af de faste medlemmers veto.

Hermed slutter redegørelsen.